

Nieuwe IPM-richtlijnen en digitaal gewasbeschermingsregister: Wat verandert er voor gewasbescherming vanaf 2026?

Marleen Delanoy
Februari 2026
Sectoradviseur voedergewassen

**IPM RICHTLIJNEN
CHECKLIST 2025**

Nieuwe IPM-richtlijnen

IPM ?

- **IPM = Integrated Pest Management**
- **Sinds 2014 verplicht toe te passen voor ieder bedrijf**
 - Percelen aangeeft in verzamelaanvraag
 - Professionele gewasbeschermingsmiddelen gebruikt (zelf of door derden)
- **Preventie - monitoring - interventie**
- **Checklist met maatregelen**
 - Niveau 1 = Major = 100% verplicht conform
 - Niveau 2 = Minor = 80% verplicht conform
 - Niveau 3 = aanbeveling
- **Geïntegreerd in Vegaplan Standaard, niet in Codiplan, Flandria of andere lastenboeken!**
- **3-jaarlijkse audit door erkende OCI**

Maïsteelt max 3x in 4 jaar

- **Vruchtafwisseling belangrijk principe binnen IPM**
- **Aanpassing in de voorwaarden binnen IPM**
 - Teelt van maïs max 3x in 4 jaar: Niveau 2 vanaf 1/1/26
 - Uitzondering: perceel besmet met knolcyperus (aangemeld bij Agentschap Landbouw en Zeevisserij)

Bodemanalyses

- **Beredeneerde bemesting op bouwland (NIV2 voor akkerbouw, ruwvoeder, groenten open lucht): aanpassing voorwaarde vanaf 2026**
- Bodemanalyses moeten minstens volgende elementen bevatten
 - pH (zuurtegraad)
 - % OC (organische koolstof)
 - **P (fosfor)**
 - **K (kalium)**
- Per begonnen schijf van 5 ha bouwland een geldige analyse hebben (5 jaar geldig)

Beredeneerde bemesting

		Akker- bouw	Ruwvoe- -der, uitz. maïs, voeder- bieten	Groente n open- lucht	Glasgroe n -ten	Fruit
1.4	Bemesting					
1.4.1	Bemesting baseren op een gewasanalyse of een bodemanalyse van de bouwvoor (met minimaal org. C, pH en de voedingselementen P en K, andere relevante elementen te bepalen door de teler in functie van de teelt en het tijdstip van staalname zijn bijvoorbeeld N, Mg, Ca, Na, B, S,...). Afhankelijk van uw totale areaal landbouwgrond exclusief grasland en percelen met permanente bedekking moet u per begonnen schijf van vijf hectare minstens één geldig analyseresultaat kunnen voorleggen. Percelen met permanente bedekking zijn teelten onder glas of in loods aangeduid in de verzamelaanvraag met de gespecialiseerde productiemethodes, teelten die meerdere jaren op het perceel aanwezig blijven alsook de meerjarige teelten. Elk analyseresultaat blijft maximaal 5 jaar geldig vanaf de datum waarop de staalname is uitgevoerd. De voorwaarden voor bodemanalyses van de bouwvoor wat betreft de voedingselementen P en K zijn geldig voor analyses vanaf 2026..	2	2	2	nvt	nvt

Doornappel bestrijden

Vanaf 1/1/26: verplicht doornappel bestrijden: niveau 1

- ▶ meer dan 10 planten met zaadproductie/ha = non-conformiteit
- ▶ giftige plant: aandacht bij verwijdering

		Akker- bouw	Ruwvoeder, uitz. maïs, voeder- bieten	Groenten openlucht	Glas- groenten	Fruit
17.6	Doornappel dient bestreden te worden. Er dient vermeden te worden dat dit onkruid in zaadproductie komt <i>(vanaf een overschrijding van 10 planten met zaadproductie/ha wordt dit aanzien als een non-conformiteit)</i>	2 1 (2026)	2 1 (2026)	2 1 (2026)	2 1 (2026)	2 1 (2026)

Wijzigingen IPM

- Vooral de focus op:
 - Vermijden van puntvervuiling

- Vermijden van drift

Hoe komen GBM in water terecht ?

Afspoeling en erosie (30%)

Drainage en uitspoeling

Puntbronnen (>50%)

Drift (5%)

Schoonwatertank op spuittoestel

		Akker- bouw	Ruwvoeder, uitz. maïs, voeder- bieten	Groenten openlucht	Glas- groenten	Fruit
3.3.6	Spuittoestellen bij openluchtteelten (uitgezonderd rugspuiten, lansspuiten, stationaire spuittoestellen* en onkruidspuiten in de fruitteelt) moeten uitgerust zijn met een schoonwatertank. Deze schoonwatertank dient een minimaal volume te hebben: • overeenkomstig met de ISO-normen OF • bij spuitanken groter of gelijk aan dan 1.000 liter, van 100 liter OF • bij spuitanken die kleiner zijn dan 1.000 liter dient het volume minimaal 10% van het spuitankvolume te zijn.	2 1 (2026)	2 1 (2026)	2 1 (2026)	nvt	2 1 (2026)

Gebruik de schoonwatertank: spoelen tank en verdund uitspuiten op het veld of op een vul- en spoelplaats!

Stalling spuittoestel

- ▶ Spuittoestellen worden overdekt gestald bij dagen dat het niet in gebruik is

		Ruwvoeder, uitz. maïs, voederbieten				
		Akkerbouw		Groenten openlucht	Glasgroenten	Fruit
3.3.4	Op dagen dat het spuittoestel niet in gebruik is, staat deze in een overdekte ruimte (met uitzondering van stationaire spuittoestellen)	2 1 (2026)	2 1 (2026)	2 1 (2026)	2 1 (2026)	2 1 (2026)

Naar 90% driftreductie in 2026 in Vlaanderen

		Ruwvoeder, uitz. maïs, voeder- bieten				
		Akker- bouw	Groenten openlucht	Glas- groenten	Fruit	
3.3.15	Bij bespuitingen in open lucht moet er een driftreductie van minimum 90% worden gerealiseerd. Waarbij minimaal 75% driftreductie wordt gerealiseerd op het spuittoestel zelf.	1 (2026)	1 (2026)	1 (2026)	nvt	1 (2026)

Naar 90% driftreductie in 2026 in Vlaanderen

- In alle openluchtteelten vanaf 1 januari 2026 naar 90% driftreductie op perceelsniveau
- Driftreducerende technieken: [fytoweb lijst driftreductie](#)
 - spuitdoppen
 - geavanceerd spuittoestel
- **Op spuittoestel zelf minstens 75%**
 - In praktijk is vaak 90% nodig
 - Bij fruitteelt kan ook voor 75% gekozen worden met aanvullende maatregelen zoals haag/anti-driftscherm/hagelnetten dicht
- **Bij verplichte keuring spuittoestel nu minstens 75% DR bij start nieuwe cyclus (1/1/26)**

Productspecifieke bufferzones reduceren binnen de mate van het mogelijke

Bufferzones voor veldspuiten - akkerbouw- en groentegewassen (verticaal neerwaarts gerichte bespuitingen)

Bufferzones vermeld op het etiket

Bufferzone van 2 m met klassieke techniek	Bufferzone van 5 m met klassieke techniek	Bufferzone van 10 m met klassieke techniek	Bufferzone van 20 m met klassieke techniek	Bufferzone van 20 m met 50% driftreducerende techniek	Bufferzone van 20 m met 75% driftreducerende techniek	Bufferzone van 20 m met 90% driftreducerende techniek

Gelijkwaardige bufferzones voor driftreducerende spuittoestellen/ apparaten

Klassieke techniek	2 m	5 m	10 m	20 m	30 m	40 m	200 m
50% driftreductie	1 m	2 m	5 m	10 m	20 m	30 m	40 m
75% driftreductie	1 m	2 m	2 m	5 m	10 m	20 m	30 m
90% driftreductie	1 m	1 m	1 m	1 m	5 m	10 m	20 m

Productgebonden verplichtingen driftreductie

Product	Bufferzone etiket	50% DR	75% DR	90% DR
Frontier Elite (maïs)	20 m met klassieke techniek	10	5	1
Fandango Pro (Wintertarwe)	20 m met 50% DR	20	10	5
Capri Twin (Wintertarwe)	5 m met klassieke techniek	2	2	1
Bofix (Grasland)	1 m met 90% DR	/	/	1
Bofix (Wintertarwe)	10 m met 90% DR	/	/	10
Adengo TCMAX (maïs)	20 m met 90% DR	/	/	20

Driftreducerende doppen... niet aarzelen

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Het project "Spuitechniek in de akkerbouw onder de loep" is een demonstratieproject duurzame landbouw van het Departement Landbouw en Visserij. Meer info: www.vlaanderen.be/pdpo.

Tabel 2. Bestrijdingsresultaat van de bespuiting met verschillende drukken (2 en 5 bar), volumes (180 en 250 l/ha) en verschillende driftreducerende doppen in Bottelare (maïs). Telling uitgevoerd op 25/06/2019.

Dop	Driftreductie	180 l/ha		250 l/ha	
		2 bar	5 bar	2 bar	5 bar
Teejet XR 110 03	0% (referentie)	93%	-	97%	-
Teejet DG 110 03	50%	96%	-	97%	-
Albuz AVI 110 03	75%	98%	93%	97%	97%
Lechler ID3 120 03	90%	98%	97%	98%	98%
Agrotop Airmix 110 03	50%	98%	98%	100%	98%
Lechler IDKT 120 03	50%	97%	98%	99%	96%

- Even correct resultaat met 75% en 90% DR doppen

Figuur 6 en 7. Uitvoering proef in Nieuwenhove op 6 juni 2019 met zichtbare verschillen qua drift

NIEUW

Afstandsregels in 2026 als conditionaliteit voor iedereen

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

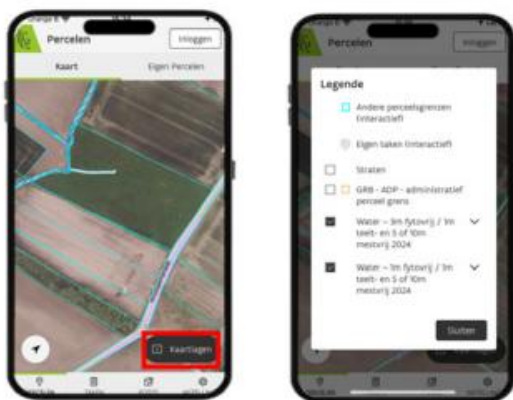
**VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ**

Afstandsregels in 2026 als conditionaliteit voor iedereen

Hoe vindt u een VHA-waterloop?

blauwe lijnen in
de app LV-Agrilens

blauwe lijnen in [Geoloket landbouw](#)
of verzamelaanvraag

Waar start de teeltvrije strook?

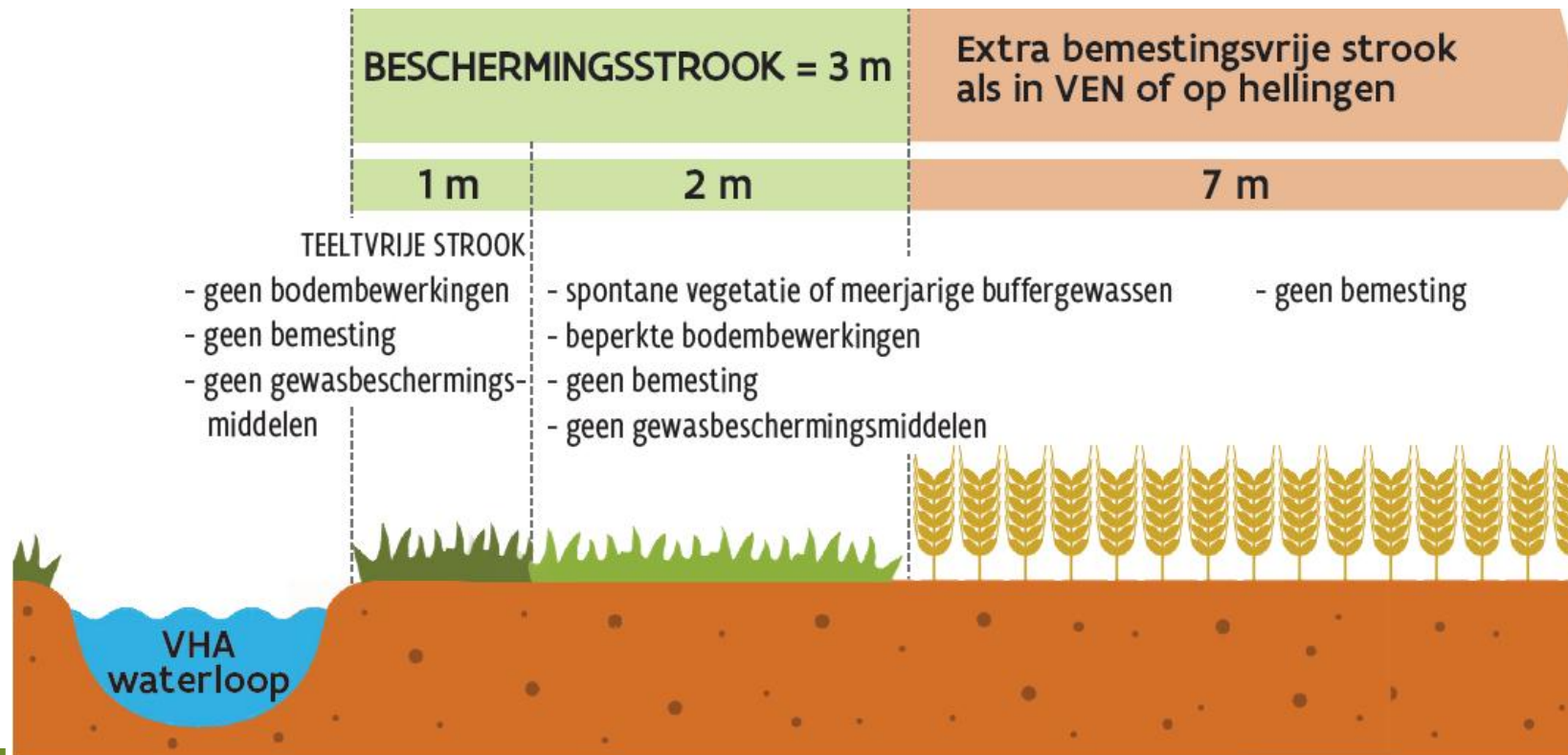
U meet vanaf de top van de berm langs-
heen de waterloop (= het talud).

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

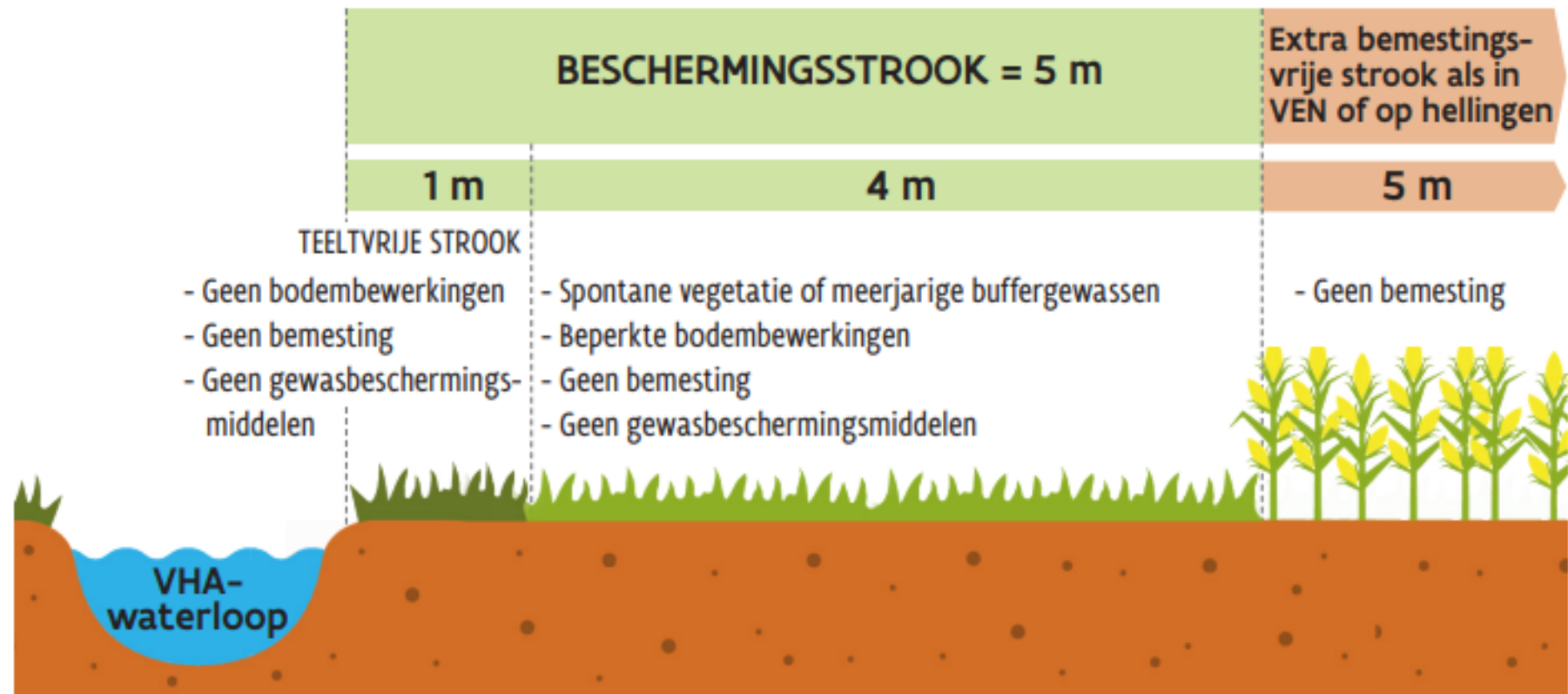
Percelen langs VHA-waterloop (blauwe lijn)

- **GT 2 en 3: Percelen met een niet-nitraat gevoelige hoofdteelt** (ongeacht voor en/of nateelt), muv SBZ-H en groene bestemming
- **GT 0 en 1** (ongeacht de hoofdteelt) muv SBZ-H en groene bestemming

Percelen langs VHA-waterloop (blauwe lijn)

- SBZ-H gebied (altijd, ongeacht GT)
- Groene bestemmingen (bos, natuur en reservaat ...) (altijd, ongeacht GT)
- **GT 2 en 3: Percelen met nitraatgevoelige hoofdteelt** (ongeacht voor- en/of nateelt)

NITRAATGEVOELIG OF NIET?

Nitraatgevoelige teelt: elke teelt die NIET behoort tot de lijst van niet-nitraatgevoelige teelten

Voorbeelden

Niet-nitraatgevoelige teelten:

- Bieten
- Cichorei
- Grasland
- Groep van graangewassen
- Klaver
- Luzerne
- Oliehoudende zaden
- Overige vanggewassen
- Spruitkool
- Witloof
- ...

Nitraatgevoelige teelten:

- Aardappelen
- Ajuin
- Azalea
- Bloemkool
- Komkommer
- Koolraap
- Maïs
- Pompoen
- Rode kool
- Voederrapen
- ...

**Klik hier voor
de volledige lijst.**

Beschermingsstrook – wat mag wel/niet

► Toegestane vegetatie

- Spontane vegetatie
- Een meerjarige buffergewas naast 1 m-teeltvrije zone

► Buffergewassen

- Gras
- Meerjarige vlinderbloemigen
- Meerjarige mengsels met vlinderbloemigen
- Houtige gewassen

► Geen bemesting op de stroken

- Stroken langs akkerlanden of langs –niet begraasde percelen krijgen geen bemestingsnorm toegekend.
- Langs hellingen en bij percelen in VEN-gebied geldt een bemestingsvrije strook van 10 m

Principe intekening op verzamelaanvraag in grote lijnen

Geen aparte intekening nodig, wel worden opmerkingen voorzien

Berekenen van opmerkingen, afhankelijk van:

Overlap met welke buffer (3 of 5 m)

Groene bestemming en SBZ-H

Gebiedstype

Hoofdteelt

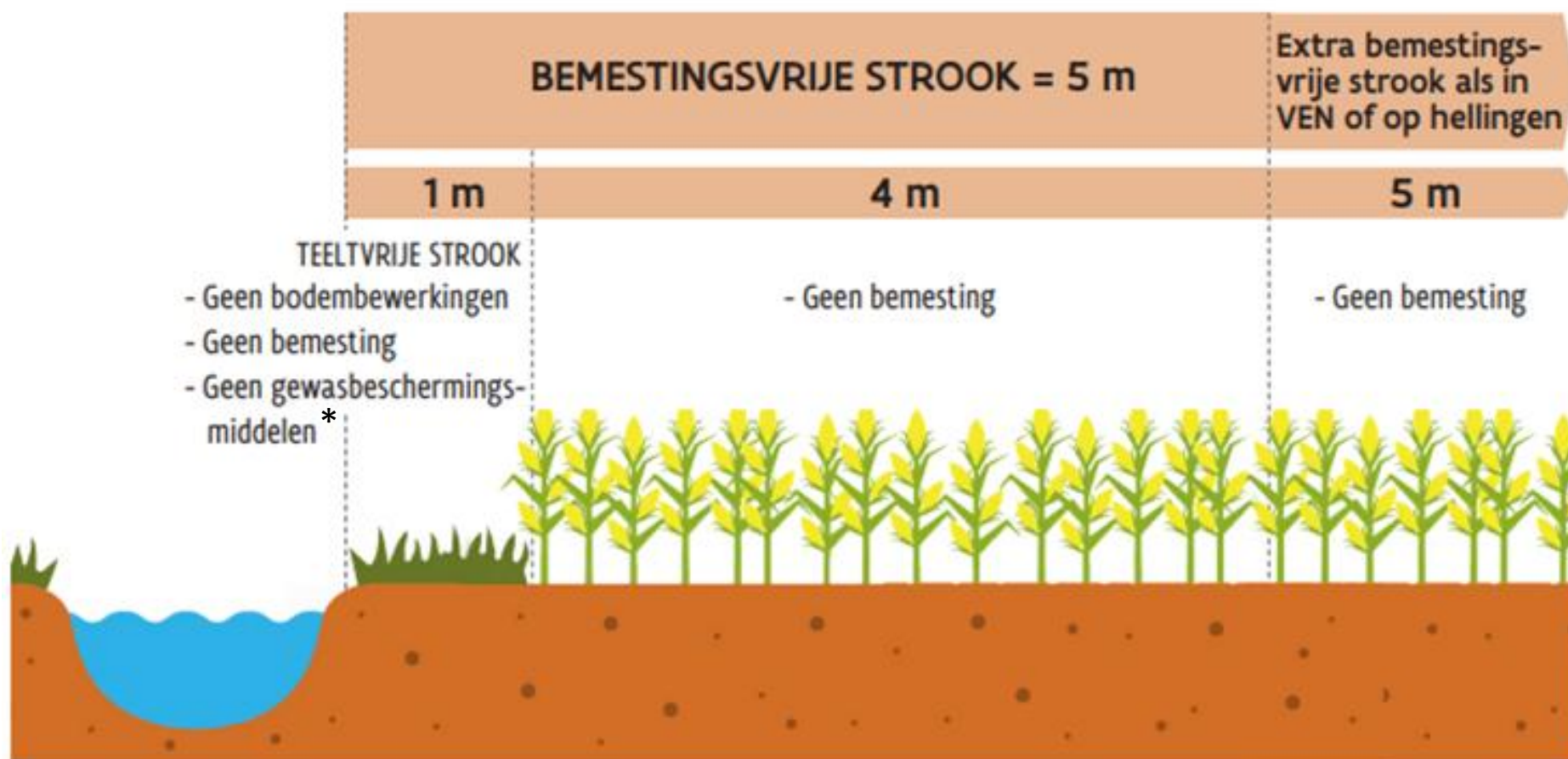
Opmerkingen en oppervlaktes (adhv berekende overlap) worden doorgestuurd naar VLM $\Rightarrow$ berekening bemestingsruimte

Beschermingsstrook – wat mag wel/niet

- **Begrazen mag alleen** op beschermingsstroken langs grasland of bij tijdelijke begrazing voor onderhoud.
- **Geen gewasbeschermingsmiddelen.** Probleemonkruiden mag u pleksgewijs mechanisch bestrijden.
- Bodembewerkingen en rijden zijn verboden, op een aantal uitzonderingen na:
 - Maaien bij een niet-houtige vegetatie (niet toegelaten tussen 1/5 en 15/6)
 - Buffergewas vernieuwen (max. 1 keer om de 3 jaar)
 - Rijden als gevolg van gebruik als wendakker
 - Bewerkingen in het kader van beheer van waterlopen
 - Op de 1m- teeltvrije zone zijn bodembewerkingen altijd verboden

Percelen langs oppervlaktewaterlichamen die geen VHA-waterloop zijn (paars)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Demoprojecten rond Bufferstroken

- Slim beheer van Bufferstroken (PCLT, HoGent, Inagro)
- Beschermingsstroken voor land- en tuinbouw (Viaverda, Inagro, Proefstation voor de groententeelt)
- Bufferboost (Boerennatuur Vlaanderen, Werkers, Boerenbond, HoGent)

VLAAMS
RURAAL
NETWERK

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ

Noodzaak: potentieel onderbenut

- **Nut:**
 - Erosiebestrijding
 - Meststoffen
 - Gewasbeschermingsmiddelen
 - Biodiversiteit, bestuiving en maatschappelijke meerwaarde
 - Natuurlijke plaagbestrijding
- **Onduidelijkheid bij landbouwers**
 - Aanleg bufferstroken
 - Beheer bufferstroken
 - Verwerking maaisel
 - Impact waterloopbeheer (slibruiming, rijten)

Medegefinancierd door
de Europese Unie

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ

VLAAMS
RURAAL
NETWERK

Vragen?

Behoeftetepeiling

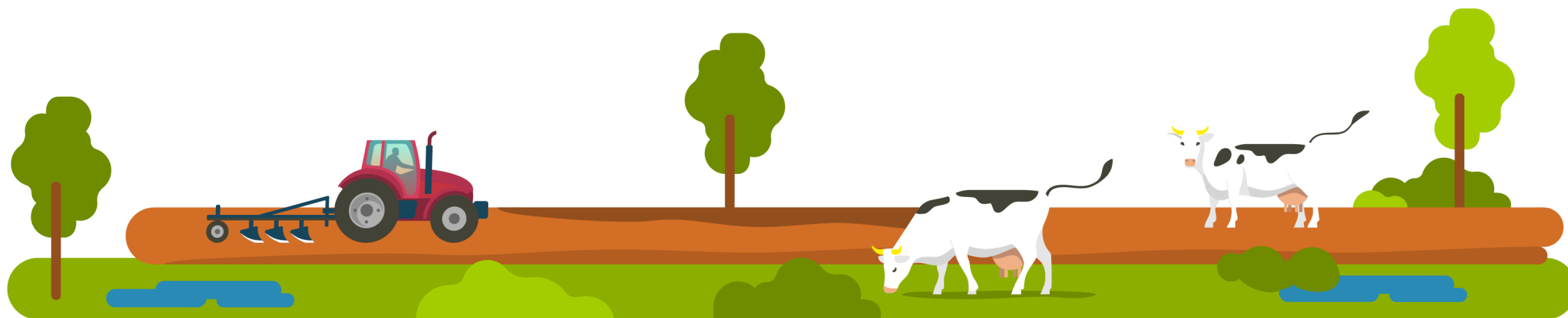

Medegefinancierd door
de Europese Unie

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ

VLAAMS
RURAAL
NETWERK

Wijzigingen ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen

Ecoregelingen – Bufferstroken 2026

1. Aanleg grasbufferstrook erosiebestrijding

2. Aanleg grasbufferstrook langs kwetsbare landschapselementen

3. Aanleg bufferstrook met bloemenmengsel

4. Beheer bufferstrook langs waterlopen met klepelmaaier

NIEUW!

5. Beheer bufferstrook langs waterlopen met afvoer van het maaisel

NIEUW!

Aanleg van een bufferstrook: grasbufferstrook langs waterlopen (BUW) en de ecoregeling 'Aanleg van een bufferstrook plus: graskruidenmengsel (BUK/BUKN)' zijn vanaf 2026 niet meer mogelijk.

GESCHRAPT

Ecoregelingen - Beheer bufferstrook waterlopen (blauwe) waarbij buiten de periode van het maaiverbod

Gemaaid wordt met een klepelmaaier

€ 1.000/ha

Gemaaid wordt met afvoer van het
maaisel

€ 1.250/ha

- Enkel aangevraagd worden langs VHA-waterlopen (blauw aangeduid op kaartmateriaal);
- Van toepassing **op de volledige breedte** van de strook waarop u de **ecoregeling** aanvraagt
=> op de gehele strook **geen gewasbeschermingsmiddelen** en **geen bemesting** toepassen;
- Totaal **maaiverbod vanaf 20 maart tot en met 15 juli**;
- **minimumbreedte = 3 meter** en **maximumbreedte = 30 meter**;
- **Begrazing niet toegestaan** gedurende het volledige kalenderjaar.
- De volledige strook wel **te gebruiken als wendakker = Beschermende functie blijft behouden**,

Het digitaal gewasbeschermings register: wat is verplicht en vanaf wanneer?

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Huidige situatie registratie gewasbescherming

Alle professionele gebruikers zijn sinds 2011 verplicht om een register bij te houden van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen:

- Landbouwers
 - Groenvoorzieners
 - Overheidsbedrijven (spoorwegen, luchthavens)
 - Ieder ander professioneel gebruiker van gewasbeschermingsmiddelen
-
- Zowel voor behandelingen
 - in open lucht
 - behandelingen onder bescherming (serres, ...)
 - In speciale installaties (zaadbehandeling, bewaarloodsen,...)

Huidige situatie registratie GBM (2011-2025)

- De registratie kan in elektronische vorm of op papier en binnen de termijn van 7 dagen na de toepassing.
- Dit register moet minstens het volgende bevatten:
 - De naam van het gebruikte gewasbeschermingsmiddel
 - De toepassingsdatum
 - De toepassingsdosis
 - Het gebied (locatie)
 - Het gewas waarop het middel gebruikt is
- De relevante informatie uit deze registers ter beschikking stellen op verzoek van bevoegde autoriteiten.

Nieuw vanaf 2026

- **Nog geen verplichting voor digitale/elektronische registratie**
- **Wel minstens op papier registreren binnen 7d na toepassing**
- **Loonwerkers geven landbouwer toegang uiterlijk 30 dagen na de datum van gebruik van het gewasbeschermingsmiddel toegang tot of een kopie van het register.**
- **Wel al bijkomende informatie registreren**
 - De nieuwe Europese verordening 2023/564 vereist dat er vanaf 1/1/2026 aangepaste voorwaarden zijn inzake de registratie van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor professioneel gebruik.

Welke extra gegevens vanaf 1 januari 2026?

► Datum en starttijdstip van de toepassing (indien van toepassing)

- Het starttijdstip van de behandeling enkel specificeren als het gebruik van het product beperkt is tot specifieke tijdstippen van de dag of wanneer het tijdstip relevant is bij het gebruik van het product.

- Bijvoorbeeld

- × bij producten die Ps fytolicensie vereisen
- × Bij middelen die enkel toegepast mogen worden op tijdstippen dat bijen niet actief zijn
- × bij specifieke middelen:

1,4SIGHT 10576P/B

- aardappelen (na oogst)

Toepassingsstadium

Tijdens de opslag

Wachttijd voor de verhandeling

3 dag(en)

Opmerkingen

Veiligheidstermijn voor herbetreding (van behandelde ruimtes): 24 uur
+ na ventilatie met buitenlucht gedurende minstens 30 minuten.

► Naam van product **EN** vergunningnummer (toelatingsnummer)

- Vb Frontier Elite **EN 9387P/B**
- zie www.fytoweb.be

FYTOWEB

Gewasbeschermingsmiddelen en Bemestingsproducten

Home > Gewasbeschermingsmiddelen zoeken

Zoek / Middel: 9387P/B

FRONTIER ELITE 9387P/B

Welke extra gegevens vanaf 1 januari 2026?

- Gebruikte dosis (l of kg/ha)
- De omvang (oppervlakte) van het behandelde gebied (bv. ha) of de hoeveelheid van de behandelde eenheid
 - Voor landbouwgrond, teeltvrije oppervlakten of serres: **het aantal behandelde hectaren (ha)**
 - behandeling van of in gesloten ruimtes zoals verneveling/sproeien in opslagruimten en bewaarloodsen of permanente serres:
 - volume in kubieke meter (m³) of oppervlakte
 - behandeling van zaden of teeltmateriaal zoals
 - behandelde hoeveelheid in kg, ton of aantal
- Locatie (referentie van het perceel):
 - perceelsnr Verzamelaanvraag + jaartal of (x,y)-

Gegevens uit de verzamelaanvraag

Campagnejaar en perceelsnummer
bijv. 46 voetbal berg (2025)

Omvang van het gebied
bijv. 3,74 ha

1	Nr	Perceelsnaam	Schra...	Reden...	Reden...	GLG a...	Kange...	Niet L...	Niet L...	Voort...	Hoofd...	Nateelt	Nateel...
>	36		☐				0,88				311	34	
>	37		☐				0,09				60		
>	38		☐				0,70				202	311	
>	39	blauwschuur drieh...	☐				1,16				311	34	
>	40	Blauwschuur recht...	☐				1,66				901	311	
>	41	blauwschuur kris	☐				0,74				91	311	
>	42	BlauwschuurMidde	☐				1,29				202	311	
>	43		☐				0,05				63		
>	44	Voetbal	☐				1,69				311	34	
>	45	Voetbal korte toer	☐				0,6				60		
>	46	voetbal berg	☐				3,74				311	34	
>	47	boekenberg	☐				1,85				91	311	

Welke extra gegevens vanaf 1 januari 2026?

- ✓ **Het gewas waarop** het middel **gebruikt is**
 - De benaming van het gewas zoals op fytoweb (bv: “voederbieten”, niet “bieten”)
- ✓ **Het groeistadium van het gewas indien dit vermeld staat in de erkenningsakte van het middel**
 - als er bijvb. “voor opkomst” of “bij het planten” bij staat
 - schrijf “voor opkomst” of “bij planten”
 - als in de toelating van het product een periode wordt genoemd die meerdere stadia omvat, zoals “BBCH 13-39”,
 - Noteer het stadium van het gewas op het moment van de behandeling, zoals bijv. “BBCH 15” of “5-bladstadium”. Woordelijke beschrijving is voldoende!

✓ **voederbieten** - *Beta vulgaris subsp. vulgaris var. crassa*

open lucht

Toepassingsstadium	kiembladeren horizontaal ontvouwen, eerste blad zichtbaar (grootte van speldenkop) - 8 bladeren ontvouwen (BBCH 10-18)
Risicobeperkende maatregelen	Bufferzone van 5 m ten opzichte van oppervlaktewater met klassieke techniek.
Gewastype	alle
Maximale dosering werkzame stof per ha	0,96 kg fenmedifam / 12 maanden

Vanaf 2027: elektronische registratie maar overgangssituatie

- **Vanaf 2027** wordt de elektronische registratie verplicht.
 - Professionele gebruikers kunnen hun gebruiksregister
 - Ofwel meteen elektronisch invullen
 - Ofwel op papier bijhouden (binnen de 7d) en achteraf omzetten naar een elektronisch formaat. Dit dient dan te gebeuren vóór 31 januari van het volgende jaar.
 - Concreet: register seizoen 2027 ten laatste op 31 januari 2028 in elektronische vorm beschikbaar zijn.

Wat is nodig voor digitale/elektronische aspect vanaf 2027?

► Formaat van registratie: elektronische vorm: 'Machinaal leesbaar formaat'

- Bv een Excel-, Word- , One-Note of doorzoekbaar PDF-formaat
 - × GEEN foto's/scans van documenten !
 - × beschikbaar te houden op het landbouwbedrijf
- Bv een digitale registratietool aangepast zullen worden aan de nieuwe vereisten
 - × Een aantal voorbeelden van dergelijke systemen die aangepast zullen worden/zijn: Agromanager, AgroVisionCrops, Care4Growing, Dacom Teeltregistratie, Geofolia, Vegaplan Teeltfiche, WatchITgrow, Sprayday (Delvano) ...
- **Het Agentschap Landbouw & Zeevisserij bouwt GEEN centrale registratietool !**

Gewasbeschermingsregister

2026	2027	Vanaf 2030
Registratie: - Op papier of - Elektronisch	Registratie: - Elektronisch - meteen elektronisch invullen of - één keer per jaar papier omzetten naar een elektronisch formaat voor 31 januari van het volgende jaar (register 2027 ten laatste op 31/1/2028 in elektronische vorm)	Registratie: Alle gegevens uiterlijk 30 dagen na de datum van gebruik van het gewasbeschermingsmiddel in elektronische vorm beschikbaar zijn

Tijd voor **vragen**

